

๒๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

เรื่อง มาตรการเร่งรัดการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ นายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดแพร่ และนายกเทศมนตรีเมืองแพร่

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกรมปศุสัตว์ ด่วนที่สุด ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/๒๘๗๖ ลงวันที่ ๓๐ มกราคม ๒๕๖๐
จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งว่ากรมปศุสัตว์ได้กำหนดนโยบายที่จะกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย ภายในปี ๒๕๖๓ ตามหลักเกณฑ์ขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE : Terrestrial Animal Health Code) ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การควบคุมโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ในการนี้ได้จัดทำแนวทางการดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ รายละเอียดปรากฏตามสำเนาหนังสือที่ส่งมาพร้อมนี้

จังหวัดแพร่พิจารณาแล้ว เพื่อเร่งรัดการกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย และลดการสูญเสียชีวิตประชาชนจากโรคพิษสุนัขบ้า จึงขอความร่วมมือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นพิจารณาดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกับหน่วยงานกรมปศุสัตว์และกรมควบคุมโรคในพื้นที่ โดยคำนึงถึงสถานะทางการคลังและศักยภาพขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นแต่ละแห่ง

จึงเรียนมาเพื่อทราบและพิจารณาดำเนินการต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายเกษม วัฒนกิจมย์)

ท้องถิ่นจังหวัดแพร่ ปฏิบัติราชการแทน

ผู้ว่าราชการจังหวัดแพร่

สำนักงานส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจังหวัด

กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น

โทร. ๐-๙๗๓๓-๖๖๕๕๕

นส. นพ. นส.

ด่วนที่สุด

ที่ กษ ๐๖๑๐.๐๖/๒๕๖๖

กรมส่งเสริมการเกษตร
เลขรับ..... 6313
วันที่..... ๖ ก.พ. ๒๕๖๖
เวลา.....

กรมปศุสัตว์ ถนนพญาไท เขตราชเทวี
กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

๓๐ มกราคม ๒๕๖๐

เรื่อง มาตรการเร่งรัดกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

เรียน อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นและองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

กองพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
เลขรับ..... 1604
วันที่..... ๖ ก.พ. ๒๕๖๖
เวลา.....

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

ด้วยกรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการเฝ้าระวังโรคพิษสุนัขบ้า โดยการเก็บตัวอย่างส่งตรวจห้องปฏิบัติการให้ครอบคลุมในทุกพื้นที่ของประเทศไทย จากข้อมูลในระบบ Thai Rabies Net พบว่าในปี ๒๕๕๙ ได้มีการเก็บตัวอย่างสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมส่งตรวจทั้งสิ้น ๘,๔๒๔ ตัวอย่าง จากพื้นที่ ๕,๖๒๕ ตำบล พบโรคทั้งหมด ๖๐๗ ตัวอย่าง ในพื้นที่ ๓๕๔ ตำบล ๔๗ จังหวัด โดยสุนัขเป็นชนิดสัตว์ที่พบโรคมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ ๘๗.๑๕ รองลงมาเป็นโคร้อยละ ๘.๒๗ และแมวร้อยละ ๓.๗๙ ซึ่งในจำนวนสุนัขและแมวที่พบผลบวกเป็นสัตว์ที่มีเจ้าของร้อยละ ๔๙.๐๙ โดยไม่ได้รับการฉีดวัคซีนร้อยละ ๔๐.๐๔ และไม่ทราบประวัติวัคซีนร้อยละ ๔๓.๓ อีกทั้งกรมควบคุมโรคได้รายงานผู้ป่วยเสียชีวิตด้วยโรคพิษสุนัขบ้าจำนวน ๑๔ ราย ซึ่งมีแนวโน้มสูงขึ้นเมื่อเปรียบเทียบกับข้อมูลการพบโรค ๕ ปีย้อนหลัง

กรมปศุสัตว์ ได้กำหนดนโยบายที่จะกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าให้หมดไปจากประเทศไทย ภายในปี ๒๕๖๓ ตามหลักเกณฑ์ขององค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE: Terrestrial Animal Health Code) ซึ่งสอดคล้องกับเป้าหมายขององค์การอนามัยโลก (WHO) และองค์การโรคระบาดสัตว์ระหว่างประเทศ (OIE) ดังนั้นเพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายดังกล่าว กรมปศุสัตว์จึงขอความร่วมมือให้ทุกจังหวัดดำเนินการเร่งรัดกำจัดโรคพิษสุนัขบ้าโดยให้ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ รายละเอียดตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบและพิจารณาแจ้งหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมดำเนินการต่อไปด้วย
จะขอบคุณมาก

ขอแสดงความนับถือ

(นายไพโรจน์ เฮงแสงชัย)
รองอธิบดี ปฏิบัติราชการแทน
อธิบดีกรมปศุสัตว์

เลขรับ..... 31/ตสส.
วันที่..... ๖ ก.พ. ๒๕๖๐
เวลา.....

สำนักควบคุม ป้องกันและบำบัดโรคสัตว์
โทร. ๐ ๒๖๕๓ ๔๔๔๔ ต่อ ๔๑๘๑-๒
โทรสาร ๐ ๒๖๕๓ ๔๘๖๓

แนวทางการดำเนินการเฝ้าระวัง ป้องกันและควบคุมโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์

๑. การเฝ้าระวังโรค

๑.๑ พื้นที่ตำบลที่เกิดโรค ให้ดำเนินการเฝ้าระวังโรคต่อเนื่องเป็นเวลาอย่างน้อย ๖ เดือน กรณีที่พบสุนัข แมว หรือสัตว์เลี้ยงลูกด้วยนมชนิดอื่นแสดงอาการสงสัยเป็นโรคพิษสุนัขบ้าจะต้องส่งหัวสัตว์ หรือซากสัตว์ทั้งตัวเพื่อตรวจวินิจฉัยโรคทางห้องปฏิบัติการทุกครั้ง

๑.๒ พื้นที่ตำบลที่ไม่เกิดโรคให้ดำเนินการตามแนวทางการดำเนินงานโครงการเฝ้าระวังเชิงรุกเพื่อรับรองท้องถิ่นปลอดโรคพิษสุนัขบ้า

๑.๓ ให้ดำเนินการสร้างเครือข่ายการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่ เช่น เจ้าหน้าที่ท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน เจ้าหน้าที่สาธารณสุข สถานพยาบาลสัตว์ กลุ่มคนรักสัตว์ NGOs และผู้เกี่ยวข้องอื่น เพื่อประสานการเก็บตัวอย่างและเฝ้าระวังโรคให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ โดยให้สำนักงานปศุสัตว์อำเภอทุกแห่งจุดประสานงานหลักในการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่

๒. การป้องกันโรค

๒.๑ ประสานองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่เพื่อจัดหาวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าสำหรับฉีดตามรอบรณรงค์ของทุกปี โดยจำนวนวัคซีนจะต้องสอดคล้องกับปริมาณสัตว์ของท้องถิ่นที่สำรวจและขึ้นทะเบียนในระบบ Thai Rabies Net

๒.๒ ให้มีการรณรงค์ฆ่าตัดทำหมันสุนัขและแมวเพื่อควบคุมจำนวนประชากรสุนัขและแมว โดยให้เน้นสัตว์ที่ไม่มีเจ้าของเป็นหลัก พร้อมทั้งให้ทำเครื่องหมายเพื่อบ่งชี้ว่าสัตว์ดังกล่าวได้ผ่านการทำหมันแล้ว เช่น การสักเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันที่ใบหูด้านใน หรือการติตราเย็นเป็นตัวเลขระบุปีที่ทำหมันบริเวณสะโพกหรือวิธีการอื่นๆ ที่เหมาะสม และไม่ทำให้สัตว์ทุกข์ทรมาน ในกรณีที่ต้องการสนับสนุนงบประมาณเพิ่มเติมจากท้องถิ่น ให้จัดทำโครงการเพื่อขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยให้เป็นไปตามระเบียบกระทรวงมหาดไทยว่าด้วยเงินอุดหนุนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น พ.ศ. ๒๕๕๔

๒.๓ ให้พิจารณายกเลิกการฉีดยาคุมกำเนิดให้กับสุนัขและแมว เนื่องจากการดำเนินการดังกล่าวจะเป็นการเพิ่มความเสี่ยงทำให้สัตว์เกิดมดลูกอักเสบ (Pyometra) และจะส่งผลให้สัตว์เสียชีวิตในเวลาต่อมา

๒.๔ ประสานหน่วยงานด้านสาธารณสุขในการประชาสัมพันธ์ และเตือนภัยให้ประชาชนไม่เกิดความประมาทและดูแลตัวเองให้มีความปลอดภัยจากโรคพิษสุนัขบ้า

๓. การควบคุมโรค

พื้นที่ที่ได้รับรายงานผลการตรวจจากห้องปฏิบัติการว่าพบโรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ให้ดำเนินการดังนี้

๓.๑ ประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ชั่วคราวตามพระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘

๓.๒ ประสานการดำเนินงานกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อควบคุมโรค

๓.๓ ดำเนินการสอบสวนโรคทางระบาดวิทยาเพื่อให้ได้ข้อมูลดังนี้

๓.๓.๑ สอบสวนหาพื้นที่เสี่ยง สัตว์กลุ่มเสี่ยง และสัตว์ที่สัมผัสโรค

๓.๓.๒ สอบสวนหาสาเหตุของโรค

๓.๓.๓ บันทึกข้อมูลลงในระบบ Thai Rabies Net

๓.๔ ดำเนินการควบคุมโรคตามผลการสอบสวนดังนี้

๓.๔.๑ สัตว์กลุ่มเสี่ยงให้ดำเนินการฉีดวัคซีนป้องกันโรคพิษสุนัขบ้าให้ครอบคลุมพื้นที่เสี่ยงทั้งหมด หรือให้ครอบคลุมในรัศมีไม่น้อยกว่า ๓ กิโลเมตร จากจุดเกิดโรค โดยใช้วัคซีนจากกรมปศุสัตว์

๓.๔.๒ สัตว์สัมผัสโรคทุกตัวให้แยกสัตว์นั้น และนำไปกักเพื่อสังเกตอาการในสถานที่ที่เหมาะสม แล้วดำเนินการฉีดวัคซีนกระตุ้นซ้ำครั้งละ ๑ โด๊ส ทุก ๔ วัน รวม ๔ ครั้ง และเฝ้าระวังทางอาการ ๖ เดือน

๓.๔.๓ ดำเนินการเฝ้าระวังโรคในพื้นที่เสี่ยงอย่างต่อเนื่องเป็นเวลา ๖ เดือน พร้อมรายงานความก้าวหน้าแจ้งกรมปศุสัตว์ทราบอย่างต่อเนื่อง หากพบสัตว์แสดงอาการสงสัยให้เก็บตัวอย่างส่งตรวจทุกครั้ง

๓.๔.๔ สำนักงานปศุสัตว์จังหวัดจะต้องกำกับติดตามการควบคุมโรคจนกว่าโรคจะสงบ

๓.๕ ให้มีการบังคับใช้กฎหมายอย่างเคร่งครัด ได้แก่ พระราชบัญญัติโรคพิษสุนัขบ้า พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติโรคระบาดสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๘ พระราชบัญญัติป้องกันการทารุณกรรมและการจัดสวัสดิภาพสัตว์ พ.ศ. ๒๕๕๗ และกฎหมายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง